

Tjänsteutlåtande Nr: 2023-60

Utfärdat 2023-10-27

Diarienummer 1210/23

Handläggare

Katarina Hjernestam

Telefon:

E-post: katarina.hjernestam@educ.goteborg.se

Yttrande till utbildningsdepartementet - Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar SOU 2023:31 (dnr 0730/23)

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att remissen *Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar SOU 2023:31* tillstyrks.
2. Utbildningsnämnden beslutar att översända yttrandet till utbildningsdepartementet

Sammanfattning

”Utredningen om framtidens yrkeshögskola har haft i uppdrag att föreslå de förändringar som krävs i yrkeshögskolan för att säkerställa den växande utbildningsformens effektiva funktion för framtiden. Syftet med utredningen är att förtydliga yrkeshögskolans roll i utbildningssystemet och att skapa förutsättningar för att yrkeshögskolan ska kunna fortsätta att utvecklas med bibehållen kvalitet.” (SOU 2023:31) Utredningen föreslår att yrkeshögskolan växer och att utbildningsplatserna ökar i en takt som motsvarar 35 procent i förhållande till nuläget på 10 år. I utredningen föreslås också utveckling av ett gemensamt antagningssystem och system för studiedokumentation inom yrkeshögskolan. Utredningen innehåller ytterligare förslag som beskrivs under punkten *”Beskrivning av ärendet”* nedan. Utbildningsförvaltningen bedömer att förslagen i utredningen kommer att ha positiv effekt på yrkeshögskolans kvalitet och utveckling framåt.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En ökning av antalet platser inom yrkeshögskolan skulle kunna innebära att fler yrkeshögskoleplatser beviljas vilket i sin tur skulle kunna leda till ökade intäkter för Göteborgs Stad. Förslaget om ett gemensamt antagningssystem bör kunna leda till stora effektiviseringar och bedöms i utredningen få positiva effekter på såväl anordnarnivå som för staten som helhet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Utredningens förslag om en expansion av yrkeshögskolan innebär förbättrade förutsättningar till kompetensutveckling för individer och kompetensförsörjning för arbetslivet. Andel i arbete efter avslutad yrkeshögskoleutbildning är 89%. Det innebär att ett ökat antal platser till yrkeshögskolan kommer skapa goda förutsättningar för fler

individer att vara i sysselsättning efter avslutad utbildning och förse arbetslivet med den kompetens det behöver.

Samverkan

I förvaltningens samverkansgrupp 2023-11-13.

Bilagor

1. SOU 2023:31 Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar

Ärendet

Remissen *Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar SOU 2023:31* har inkommit till Göteborgs kommun för besvarande till utbildningsdepartementet senast 2023-12-01.

Beskrivning av ärendet

Remissen *Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar SOU 2023:31* har inkommit till Göteborgs kommun för besvarande till utbildningsdepartementet senast 2023-12-01. Stadsledningskontoret har, på uppdrag av kommunstyrelsen, gett utbildningsnämnden i uppdrag att för Göteborgs stads räkning besvara remissen.

I anslutning till utredningens förslag eller bedömning, rubricerade genom utredningens avsnittsnummer, presenteras förvaltningens bedömning nedan.

Kapitel 3 Vissa frågor om statsbidrag och särskilda medel till yrkeshögskolan

3.6.1 MYH bör som regel få möjlighet att föra över medel till kommande budgetår

Utredningen föreslår: Myndigheten för yrkeshögskolan bör som regel bemyndigas att få disponera ett anslagssparande om högst 3 procent avseende 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 4 Ett gemensamt system för ansökan och behörighetsprov för grundläggande behörighet

4.8.1 Uppdrag att genomföra en förstudie

Utredningen föreslår: Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), Myndigheten för digital förvaltning och Universitets- och högskolerådet får ett gemensamt uppdrag att genomföra en förstudie för inrättandet av ett gemensamt system för ansökan till yrkeshögskolan. Förstudien ska ta sin utgångspunkt i det förslag till utformandet av ansökningssystemet som presenteras i denna utredning. MYH ska samordna arbetet som ska resultera i en kravspecifikation för systemet och förslag på hur det ska förvaltas.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kommentar: Förvaltningen gör bedömningen att ett gemensamt ansökningssystem både skulle underlätta och effektivisera arbetet för anordnare inom yrkeshögskolan. Förfarandet skulle också förenkla ansökningsprocessen för de sökande.

4.9.4 Behörighetsprovet kan användas för grundläggande behörighet även inom yrkeshögskolan

Utredningen gör bedömningen: Om försöksverksamheten med behörighetsprovet för grundläggande behörighet i högskolan permanentas bör provet även användas för bedömning av grundläggande behörighet till yrkeshögskolan.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

Kapitel 5 Ett förstärkt system för studiedokumentation

5.8.1 MYH ges i uppdrag att i samverkan med DIGG utforma ett nytt system för studiedokumentation

Utredningen föreslår: Myndigheten för yrkeshögskolan ska ges i uppdrag att i samverkan med Myndigheten för digital förvaltning utforma ett nytt system för studiedokumentation i enlighet med den beskrivning av det systemet som ges i avsnitt 5.7.3. Uppdraget ska samordnas med uppdraget att genomföra en förstudie för inrättandet av ett gemensamt system för ansökan till yrkeshögskolan.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 6 Vissa frågor om examina och progression

6.10.1 Det bör finnas möjlighet till progression inom yrkeshögskolesystemet

Utredningen gör bedömningen: För att möjliggöra både en ökad fördjupning (en ökad progression) och en ökad rörlighet inom yrkeshögskolan bör utbildningar inom yrkeshögskolan tillåtas bygga på en eftergymnasial utbildning eller motsvarande kunskaper.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

6.10.2 Fördjupningsutbildningar bör kunna leda till en kvalificerad yrkeshögskoleexamen

Utredningen gör bedömningen: Yrkeshögskolan bör omfattas av fördjupningsutbildningar motsvarande minst 200 yrkeshögskolepoäng som gör det möjligt att uppnå en kvalificerad yrkeshögskoleexamen om den studerande har förkunskaper motsvarande en eftergymnasial utbildning inom samma område som fördjupningsutbildningen.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

6.10.3 En ny bestämmelse om att utbildning får avslutas med en kvalificerad yrkeshögskoleexamen och mer ändamålsenliga läranderesultat

Utredningen föreslår: En ny bestämmelse ska införas i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan som innebär att en utbildning även får avslutas med en kvalificerad yrkeshögskoleexamen om utbildningen är en fördjupningsutbildning som omfattar minst 200 yrkeshögskolepoäng och utbildningen tillsammans med eftergymnasial utbildning inom samma område motsvarar minst 400 yrkeshögskolepoäng. Studeranden ska även i övrigt uppfylla villkoren för en kvalificerad yrkeshögskoleexamen i fråga om kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet. Av utbildningsplanen ska det framgå om det är fråga om en fördjupningsutbildning. Examenskraven avseende läranderesultat för kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet ska ändras i enlighet med Myndigheten för yrkeshögskolans (MYH) återrapportering 2022/28, såväl i fråga om en yrkeshögskoleexamen som en kvalificerad yrkeshögskoleexamen.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

6.10.4 Behörighetskraven behöver ändras

Utredningen föreslår: Det ska göras ett tillägg i 3 kap. 3 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan i form av ett nytt tredje stycke med innebörden att särskilda förkunskaper för en fördjupningsutbildning får avse hel eller del av en eftergymnasial utbildning inom samma område eller motsvarande kunskaper, som fördjupningsutbildningen. Det ska även göras ett tillägg i 3 kap. 7 § andra stycket förordningen om yrkeshögskolan med innebörden att annan tidigare utbildning får användas som urvalsgrund för antagande till utbildning vid fördjupningsutbildning.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

6.12.1 LIA i framtidens yrkeshögskola

Utredningen föreslår: Lärande i arbete (LIA) bör vara obligatoriskt för samtliga utbildningar inom yrkeshögskolan, utom för kurser och fördjupningsutbildningar. Det bör finnas en möjlighet för Myndigheten för yrkeshögskolan att meddela dispens från kravet om LIA i utbildningarna.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

6.12.2 Förslag om LIA i framtidens yrkeshögskola

Utredningen föreslår: För utbildningar som omfattar minst 100 yrkes-högskolepoäng och som inte är fördjupningsutbildningar ska minst en fjärdedel av utbildningstiden bestå av lärande i arbete på en arbetsplats (LIA) om inte undantag medgetts av Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Undantag från kravet får beviljas av MYH, efter ansökan, om det finns särskilda skäl. MYH får meddela ytterligare föreskrifter om ansökan. Av utbildningsplanen ska framgå omfattningen av LIA om sådant lärande ingår i utbildningen eller att beslut om undantag fattats av MYH samt datum för beslutet.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 7 Långsiktiga förutsättningar och ett mer stadigvarande utbud av utbildningar

7.8.1 Fortsätt att förenkla processerna vid ansökan

Utredningen gör bedömningen: Myndigheten för yrkeshögskolan bör fortsätta att ta initiativ för att skapa förutsättningar för långsiktig planering för utbildningsanordnare genom att förenkla ansökningsprocessen för anordnarna.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

7.8.2 Stimulera utbildningsmiljöer som skapar förutsättningar för investeringstunga utbildningar i ett flexibelt system

Utredningen föreslår: En utredning ska få i uppdrag att identifiera behovet av utbildningsmiljöer och utreda hur staten på ett samhällsekonomiskt sätt kan stimulera att sådana miljöer skapas.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 8 Godkännande av utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan

8.10 Förslag om tydligare prövning av utbildningsanordnaren

Utredningen föreslår: Reglerna om prövningen av utbildningsanordnarens ekonomiska situation ska regleras i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. En bestämmelse ska införas i förordningen om yrkeshögskolan om att det för att en utbildning ska få ingå i yrkes-högskolan krävs att utbildningsanordnaren vid tidpunkten för ansökan inte har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten och inte är i likvidation eller försatt i konkurs. Ett bemyndigande ska även införas i samma förordning om att Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om vilka uppgifter och dokument som krävs för att visa att förutsättningarna är uppfyllda.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 9 Utbildningsanordnarens och ledningsgruppens ansvar

9.3.6 Överväganden om entreprenad inom yrkeshögskolan

Utredningen gör bedömningen: Det föreligger inget behov av att reglera när en utbildning får läggas ut på entreprenad. Däremot bör entreprenader inom yrkeshögskolans verksamhet och dess påverkan på kvaliteten i yrkeshögskolan fortsatt följas upp och utvärderas.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

9.4.2 Förslag om utbildningsanordnarens ansvar

Utredningen gör bedömningen: En definition av utbildningsanordnare ska införas i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan. Med utbildningsanordnare ska avses den som har det huvudsakliga ansvaret för utbildningen. I samma lag ska anges att utbildningsanordnaren ansvarar för att utbildningsverksamheten genomförs enligt lagen och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den. Ansvarig utbildningsanordnare i förordningen om yrkeshögskolan ska ersättas med utbildningsanordnaren. Bestämmelsen i 2 kap. 7 § 1 förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan ska ändras så att det av utbildningsplanen ska framgå utbildningsanordnaren och övriga som medverkar i anordnandet av utbildningen. Regeringen ska i lagen om yrkeshögskolan bemyndigas att meddela föreskrifter om betygssättning och utfärdande av examens- och utbildningsbevis. Regeringen ska även bemyndigas att meddela ytterligare föreskrifter om utbildningsanordnarens uppgifter.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

9.5.2 Förslag om tillsyn

Utredningen föreslår: I förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska anges att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har tillsyn över utbildningsverksamheten i fråga om utbildningarna inom yrkeshögskolan och de övriga utbildningar som myndigheten har tillsyn över. Den definition av tillsyn som finns i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan flyttas till instruktionen. En hänvisning ska införas i förordningen om yrkeshögskolan till instruktionen gällande bestämmelsen om vad som avses med tillsyn. Bestämmelsen i förordningen om yrkeshögskolan ändras så att det framgår att utbildningsanordnaren är skyldig att medverka i den tillsyn som initieras av MYH.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

9.6.2 Överväganden och förslag om ledningsgruppen

Utredningen föreslår: Det ska i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan anges att det hos utbildningsanordnaren ska finnas en ledningsgrupp för utbildningen. I samma lag ska även anges att ledningsgruppen ska anta sökanden till utbildningen, pröva frågor om tillgodoräknande och svara för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Vidare ska ledningsgruppen, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, få besluta att utbildningsanordnare ska anta sökande till utbildningen. Det ska i lagen om yrkeshögskolan även införas undantag från tillämpningen av motiverings- och kommunikationsskyldigheten i förvaltningslagen för ärenden om antagning till utbildningen. Bemyndigande ska införas i lagen om yrkeshögskolan som ger regeringen behörighet att meddela föreskrifter om ledningsgruppens sammansättning och ytterligare föreskrifter om ledningsgruppens uppgifter. I förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan ska förtydligas att ledningsgruppen för korta utbildningar och vissa kurser får besluta att utbildningsanordnaren får anta sökande och utfärda examens- och utbildningsbevis. Bestämmelsen i förordningen om yrkeshögskolan om att ledningsgruppen ansvarar för att utbildningen genomförs enligt författningen och föreskrifter som meddelats av MYH upphävs. Även bestämmelsen i samma förordning om att en kommunal nämnd ska ge en ledningsgrupp att i uppdrag att under nämnden sköta vissa uppgifter upphävs.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 10 Utbildningarnas innehåll, namn och andra förändringar för att främja kvalitet

10.4.5 Övervägande om delvis nationellt likvärdigt innehåll

Utredningen föreslår: Det saknas behov av att kunna fastställa nationellt likvärdigt innehåll för en del av en yrkeshögskoleutbildning. Vi bedömer inte heller att det finns några andra avgörande behov av förändringar när det gäller nationellt likvärdigt innehåll i yrkeshögskolan.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

10.5.2 Certifieringar och krav från branschen bör inte vara ett krav för att ingå i yrkeshögskolan

Utredningen gör bedömningen: Det bör inte vara ett krav att en utbildning upp-fyller krav för certifiering eller andra typer av krav för auktorisering som ställs inom olika branscher, för att ingå i yrkeshögskolan.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

10.6.3 Utbildningarnas namn behöver inte begränsas

Utredningen föreslår: Det finns inte behov av att reglera en utbildningsanordnares möjlighet att välja namn på sina utbildningar.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

10.7.1 Fler åtgärder behövs för att främja kvaliteten i yrkeshögskolan

Utredningen föreslår: För att främja kvaliteten i yrkeshögskolan föreslås att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) ges i uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att öka de studerandes förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningarna genom att undersöka vilka funktioner som kan vara gemensamma kopplat till studerandehälsa. MYH bör också analysera och föreslå åtgärder för att värna innovationskraften i yrkeshögskolan.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 11 Yrkeshögskolans roll i omställningen mot ett hållbart samhälle

11.10.1 Fler platser på yrkeshögskolans program och kurser

Utredningen föreslår: Yrkeshögskolan ska utvidgas med permanenta medel både för program och kurser.

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget.

Kapitel 12 Utbildning motsvarande ett fjärde tekniskt år

12.8 Övervägande om överföring av ett fjärde tekniskt år till yrkeshögskolan

Utredningen gör bedömningen: Vi avråder regeringen från att göra en överföring av vidareutbildning motsvarande ett fjärde tekniskt år till yrkeshögskolan.

Utbildningsförvaltningen delar bedömningen.

Förvaltningens bedömning

Utifrån de överväganden som gjorts ovan bedömer utbildningsförvaltningen att remissen tillstyrks.

Tomas Berndtsson
Förvaltningsdirektör

Katarina Hjernerstam
Utbildningschef